

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

inuncta, & videatur sancta, valdeque illa nostro, aut nos eius auxilio, & ope-
ra indigere. Nam (vt ait S. Basilius) proxima & veluti contiguus ianuis sunt
quædam vitia virtutibus. nam quælibet virtutis ianua simillimam in vitia
ferentem vtrinque speciem aperit; vt qui ad virtutem ingredi nititur, eius
primum ianua aduersitens, dum hac se pulsare arbitratür, aperta sibi hinc aut
inde altera ex vitiorum ianuis: deceptus maxima similitudine, ingrediatur
veluti virtutis domum: cunctis eius errorem irridentibus, quod in tali ha-
bitet hospitio. Hoc modo valde sunt prope domus & ostia zeli, & iræ; libe-
ralitatis, & prodigalitatis, & similibus aliorum. Et huius generis, ait Sanctus
Basilius, esse spirituales amorem & sensuales; charitatem veram & falsam,
quæ est carnalitas. Et sæpè eueniet, aliquem existimare, se pulsare, & ingredi
domum veræ charitatis, dum amat consanguineam, aut cognatam, aut con-
fessarium bono & spiritali amore: cum reuera non ita sit. eò quod domum
sit ingressus falsæ charitatis, siue carnalitatis; quia eos amat amore sensuali,
& propter carnis voluptatem. Id quod intra breue tempus detegitur, erum-
pentibus aliquibus verbulis. leporibus, & tactibus; & rebus alijs valdè à ve-
ta charitate remotis. Sancta enim charitas (vt ipse ait) carnis non tangitur
vitijs & cætera; neque affectiones sensuales admisceri sibi patitur; neque
deceat, vt, nomen sequentes falsæ charitatis, dignitatem & meritum veræ a-
mittamus, & vt S. Hieronymus dixit, crebra munuscula, & dulces literas, &
ludariola, & prægustatos cibos sanctus amor non habet: hæc enim omnia
carnem sapiunt, & procul sunt ab amore casto.

Ex His S. Basilius infert prudentiam & zelum, quo amor cordis sit
dignoscendus ac moderandus, ne castitas periclitetur, prudenter, inquit, se
ipsam libret, pro merito singulis quod est sui iuris impartiens. Deum pro-
pter se ipsum sine termino aut limite diligat, sed Dei ministros non pro-
pter se ipsos, sed quod eam iuuent, vt Deo coniungatur, serioque ei seruiat.
Probas ac deuotas personas diligat (præcipuè si sint femina) purè propter
Deum, & ipsi Deo, eo solo sine, vt obligationi suæ satisfaciens earum ani-
mas saluas faciat; Quodcumque exiguæ huius amoris puritatis erumpens
iudicium statim mortificans. Et intelligat: (ait idem Sanctus) vultum & vo-
cem mulieris esse instar Magnæ lapidis, qui ferrum ad se trahit, si sit in
certa distantia. Et quamuis valde sis senex & sanctus, tibi que videaris instar
ferri insensibilis. ne tamen tibi ipsi fidas, neque affectu prope accedas ad fe-
minam: trahet enim te magnes, sibi que; faciet adhærere amore sensuali. De quo
dixit S. Hier. inter illecebras voluptatū etiam ferreas mentes libido domat.

Sed ad hanc sensualem amorem moderandum ac frænandum nullum
est efficacius medium verò ac feruenti Dei amore, cuius rationem præclare
adfert S. Hieronymus dicens: valdè difficile esse animam non amare rem

Lib. de vera
virginitate
circa mediū

>>
>>
>>
cc

Vitia mul-
ta proxima
virtutibus.

cc
cc
cc
cc

Vide S. Bo-
nauent. de
Gradib.
virtutū c. 4.
Amor cordis
moderan-
dus ne peri-
clitatur Ca-
stus.

Vox mulie-
ris est velut
magnes.

Epistola ad
Eustochium
de Cūsto.
virginit.

cc

Dei amor
vincit car-
nis amorē.

»

»

»

a Epl. s. 13.

aliquam: quamobrem amorem carnis, Spiritus amore esse vincendum, vnius desiderium, alterius desiderio mortificandum: vt quantum ex altero minuitur, tantum alterum crescat. Felix conscientia & beata Virginitas, cuius corde nullius alterius amor, quam ipsius Christi inuenitur. Quod licuius personæ recordatur, non suspirat propter eam, nec videre desiderat quem visum non vellet deserere. Hoc enim vult significare: cum sine aliquo amore viuere non possis: vt carnalem repellas, amplectere spirituales: vt ce turpem creaturarum amorem, diligendo multum earum creatorem: quemadmodum clauus clauo pellitur, ita purus Christi amor pellet ex corde omnium rerum terrenarum amorem. Et hoc est, quod suadet Apostolus, cum dicit: *a Et nolite inebriari vine in quo est luxuria: sed implemini Spiritu sancto, loquentes vobismetipsis in psalmis, & hymnis, & canticis spiritualibus, cantantes, & psallentes in cordibus vestris Domino, gratias agentes semper pro omnibus in nomine Domini nostri Iesu Christi, Deo, & Patri.*

In qua sententia opponit Apostolus effectus & fructus amoris carnalis, significari per vinum, in quo est luxuria; effectibus amoris diuini Spiritu sancto proueniētis: qui nos exhortatur, vt carnalis vini amoris diuini Spiritus amore vincamus. Vinum enim luxurie alienat hominem se ipsis, inebriatos voluptatibus rerum externarum: at vinum charitatis colligit homines intra se ipsos inebriatos delicijs bonorum internorum: illud vinum facit homines garrulos, loquaces in plateis, & foris huius mundi; hoc verò facit eos colloqui secum ipsis intra propria sua corda: illud incitat ad prophanas & minus honestas cantilenas decantandas; hoc verò cantaudos psalmos, hymnos, & carica spiritualia ac pia: illud adfert oblivionem & ingratitude in vsu creaturarum, in quibus suas quasque delicias ac voluptates; hoc autem efficit perpetuam Dei memoriam, & gratiarum actionem propter res quascunque, quibus iuvitur ad gloriam impendantis: illud expellit ex corde nomen Iesu Christi, nec ore illud profert, nec laudet; neque in opere, vt eum imitetur; hoc verò nomen illud sanctissimum ita visceribus imprimit, vt semper desiderent de eo, cum eo colloqui; illum que in omnibus eius actionibus imitari. Desique veræ Charitatis dulcedo a deo excellit: vt fastidium adferat & dulcedinis vini sensualis. Quod *b meliora sunt diuini sponsi verba vino vniuersæ terræ: ac propterea c Zoro aurea, hoc est, charitate præcingit vsque ad mammillas, mortificans ceteros mores.*

Vinum luxuria facit: homines garrulos. Vinum charitatis impellit ad cantica spiritualia.

b Cant. 1. 3.
c Apo. 1. 13.

Cor castum omnia membra effici casta.

Ex efficacia huius diuini amoris, qui castificat cor, prouenit, vt sensus etiam ipsi, & reliquæ hominis facultates, castificentur: cor enim perfectum castum castos efficit oculos; castas aures, odoratum, gustatum, & tactum castas; castam linguam, castas manus in ipsis operationibus. Init enim firmum

simum cum omnibus his facultatibus pactum: quod nunquam admittent aliquid illicitum contra castitatem; sed potius à multis licitis abstinebunt, ne occasionem præbeant in illicitis impingendi. Cum igitur sensualis voluptas (vt ait S. Basilius) sit inftar alicuius fontis plura habentis epistomia, qui aquam fundit per sensus & potentias carnis; & inftar serpentis mulorum capitum, per quæ omnia inficit veneno; diligentem operam dare oportet, vt purus Dei amor ad eum crescat, vt illum fontem, septemque eius riuulos exsiccet: vt impleatur quod dixit Isaias quod *desolabit Dominus & leuabit manum suam super flumen Aegypti, & in fortitudine spiritus sui: ita illud percutiet, vt in septem riuos distribuat, vt transcant per eum etiam calceati.* Quem eundem effectum (ait S. Basilius) prouehire ab interno castitatis amore: qui ignis inftar hunc fontem exsiccat; & serpentis huius capita ita adurit, vt nõ renascatur. Danda est tibi opera (ait Cassianus) vt ad eum magno castitatis amore accendaris qualem homo valde auarus habet ad pecuniam; aut ambitiosus ad honorem; vt libidinosus ad personam sibi valde dilectam. nam ex feruenti huiusmodi desiderio fiet, vt, quod eam obtinere possis, dulcem ac suauem cibum horreas, & ipsum potum necessarium; & vt omnium naturæ aliàs debitum, suspectum habeas, aut certe cum timore & magna cautela illum admittas: eod quod sit industrius deceptor, & æmulus valde aduersarius castitati. Horrebis etiam otiositatem, quæ est carnalitatibus esca, vt affirmant Sancti Patres dicentes: Dauidem fuisse ab ea superatum: nam *eo tempore, quo solent Reges ad bella procedere, mansit ipse in Hierusalem otiosus, quod otium fecit illum surgere de fratre suo post meridiem, & deambulare in solaro domus regis.* & oculos leuare vt eam aspiceret, quæ eius castitatem est deprædata. Ac propterea Poeta ille dixit: *ostia si tollas, periere cupidinis arcus: cedit amor rebus, res auge, tuus eris:* quare si castitatem diligas: eius amor faciet te horrere otium, quo illa valde læditur; & occupationes bonas amare, & quæcunque alia, quibus illa fouetur & conseruatur.

DEMIQUE anima casta esse debet *Hortus conclusus & fons sigillo vnici sui sponsi signatus,* qui dicit ei: *pone me vt signaculum super costatum, vt signaculum super brachium tuum.* vt intelligat, quidquid fecerit, cogitauerit, aut amauerit: debere esse sigillo Iesu Christi sponsi eius ob signatum; In solo eo totum suum amorē collocare debere; neque rem vllam amare, nisi in ipso, & propter ipsum: & sic eod deueniet, vt habeat *h dilectionem fortem sicut mortem;* sicut mortem scilicet vitiorum, & vitam omnium virtutum. Sed de hac conclusione & sigillo fufius inferius agemus, cum sermo erit de castitate Religiosa, in qua id magis eueniet.

IMPONAMVS his documentis finem addito alio: quod scilicet, quæcumq; de moderandis affectionibus & cautelis adhibendis in agendo cum

Sensualis voluptas per multa capita venena diffundit.
d Isai. xi 15.

Coll. 12. 6. 4.

S. Aug. ser. 17. ad Frat. S. Ista. l. 3. de summo bono 6. 20. e. 2. Reg 11. 1. Otium fecit peccare Dauidem. Ouid li. 3. de remedio Auoriv.

f Cant. 4. 12 g Cap. 8. 6. In solo Christi castus amorem collocet. h Cap. 8. 6.

T. in. 6. ca. 10. 11.

fœminis dicta sunt, sint etiam intelligenda modo suo in agendo cum peris parua ætatis. Est enim verissima illa sententia communis, quod in mulieribus facit sexus, in pueris facit ætas. Adferunt enim cogitationes & affectiones inordinatas, quæ maiorum peccatorum sunt sementis. ad cuius remedium prædicta documenta sufficiunt.

CAPVT X.

PRVDENTIA ET FORTITVDO IM TENTATIONIBVS
& occasionibus repente & seorsim occurrentibus siue in vigilia,
siue in somno: & præparatio ad eas vincendas
adhibenda.

QVANTVMVIS humana prudentia & zelus castitatis vigilent ac pervigilent in fugiendis occasionibus eius amittende, aut efficiende: certum est aliquas, & forte multas aded repente occurrere, vt præuocari non possint: eod quod Dæmō valde astute illas offerat: vt imparatos nos videns, & solos absque alijs testibus facile nos prosternat. Quas occasiones & tētationes permittit Dominus vt arrogantium, tutosq; se iudicantium superbia retundatur, & humiliter splendeat verò magis prudentia & fortitudo perfectorum; aded strenue eas vincendum, atque si eas præuidētes sese muniuissent. Historiæ sunt plura stupendis ad hoc propositum exemplis. Patriarcham Ioseph omnino repente & solum inuasit eius Dominā: & a *apprehensa lacinia vestimenti eius* ad peccandum inuitauit, *Qui tamen relicto in manu eius pallio fugit; & egressus foras, vt castitatem suam illæsam conseruaret.* b Sancta Susanna omnino ea imparata, cum improbi illi senes eam inuaderunt, quæ *tamen exclamans vocat magna*, eorum improbitatem euasit.

a Gen. 39. 11

b Dan. 13. 24

Occasiones
luxuria. vna
ria.

IN vitis Sanctorum legimus, sæpe Dæmonem huiusmodi occasiones illis obtulisse: aliquando in hospitij, dum iter facerent: vt euenit S. Bernardo. Aliquando dum visitarent agrotantes, siue ad Confessiones excipiendas, siue ad eas consolandas: vt accidit S. Vincentio Ferrerio. Aliquando dum in suis ædiculis in Eremo manerent, fœminas in eas inducebat: vt euenit S. Martiniano, quem aded vehementer his occasionibus persequeretur, vt fugerit eum per mundum vagari ab vno in alterum locum, vt eas fugeretur: nec se recepit ad quandam insulam paruam inhabitatam in medio maris. Sed neque ibi quiescere permisit: nam die quodam repente eod impulerunt fluctus maris quandam Virginem quæ fuerat naufragium passa: quam, ne periret submergi, coactus est in Insulam illam admittere. Sed tunc

119